THE
WILLIAM R. PERKINS
LIBRARY

OF

DUKE UNIVERSITY

Rare Books

Q. D. B. V.

DISSERTATIO THEOLOGICA

De

MIRACULIS,

QUAM

SUB SS. TRIADOS AUSPICIIS

&

PRÆSIDIO

VIRI

Plurimum Reverendi, Ampliſſimi atq;

Excellentiſſimi

Dn. BALTASARIS BEBELII,

SS. Theol. D. P. P. longe Celeberrimi, Fac. Theol.

h. t. DECANI Spectabilis, Summi Templi Eccleſiaſtæ Facundiſſimi, & Collegij Wilhelmitani Inſpectoris Graviſſimi, Dn. Patroni, Præceptoris atque Promotoris ſui æterna obſervantia venerandi.

Publico Eruditorum Examini ſubmittit

M. JOHANNES FRIDERICUS LEONHARD,

Argentin. A. & R.

Ad diem 30. Decembris h. lq;. ſ.

ARGENTORATI,

Literis JOH. WILHELMI TIDEMANNI, Anno clↄ Iↄc LXXIII.

14

I. N. D. N. I. C.

SEverum,at non minus verum,à Chriſto Regio, ſuppetias medicinamq; Filio ſuo quærenti, datum eſt reſponſum Joh. 4. v. 48. ἐὰν μὴ, inquit, σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε: *niſi ſigna & prodigia videritis, non creditis.* Adeo infirma, imo fere nulla, fide erat excœcata Abramidum Gens, ut nulli Doctori ſeu Prophetæ fidem habendam crediderint,niſi ſignis atque prodigiis doctrinam ſuam confirmaverit; imò nec unum alterumve ipſis ſufficiebat miraculum, ſed in quovis caſu novum requirebant.Regio quidem in recenti adhuc memoria erat divina virtute ſpecioſum editum miraculum Canæ Galilææ,de aqua in vinum converſa,ſed aliam putabat eſſe rationem reſuſcitandorum mortuorum, quam convertendarum in vinum aquarum; hoc quidem divina virtute, illud autem non firmiter credebat poſſe fieri. Vah!degenerem, quondam DEI,nunc Deo inimicum, populum, ab Ethnicis in ruborem datum, qui, ſi Virtutes apud eos factæ fuiſſent,quæ apud Judæos,in ſacco & cinere pœnitentiam egiſſent. Mat. 11. v. 20. imò qui abſque miraculis verbo DEI & Prophetis crediderunt. Exemplo ſint Ninivitæ credentes Jonæ ſine miraculis prædicanti; ideo etiam in noviſſimo die ſurgent cum

 incre-

incredula Judæorum Generatione, & condemnabunt eam, quod reſipuerint ad prædicationem Jonæ nudi hominis, hi vero non ad prædicationem iſtius, qui major eſt Jona Mat. 12. v. 41. Quod autem Chriſtus Regio reſponſo dedit, id ipſum in incredula Pontificis Rom. agmina exactiſſime quadrare, quis non videt? dum miracula pro certiſſima Eccleſiæ nota venditare conantur, ita ut Eccleſia ſine miraculis pro vera Eccleſia habenda non ſit: ita enim Bellarm. de veris Eccleſiæ notis lib. 4. de Eccleſ. *Vera*, inquit, *prædicatio Evangelij, legitima adminiſtratio Sacramentorum, & legitima diſciplina, non ſunt ullo modo ſufficientes notæ Eccleſiæ*: & paulo poſt enumerat quindecim Eccleſiæ notas, inter quas undecimo loco ponit *Gloriam Miraculorum.* Huic rectiſſime cum Chriſto reſpondetur: niſi ſigna & prodigia videritis, non creditis. Sed de his infra pluribus acturi huc usque præfari voluimus ſequenti de Miraculis tractationi, quæ, cum non ultima de iis inter Nos & Pontificios intercedat controverſia, Exercitium diſputatorium publicum conſcripturi, materiæ loco elegimus. Digniſſima quidem eſt materia, quæ doctiſſime ut elaboraretur, meretur; ſed, cum ex noſtra parte deſint vires, ut laudetur ſaltem bona voluntas B. Lectorem rogatum volumus, atque iterum rogamus. Quo facto pro virium modulo dictam *de Miraculis* materiam aggredimur, atque Thema noſtrum elaborandum conſtituimus. Pater omnis Boni, Angelus Conſilij, Spiritus Sapientiæ noſtras corroboret vires, ut propoſitum cedat in Nominis Divini Gloriam, Eccleſiæque incrementum! Amen.

§. 1. Cum

§. 1.

CUm *Miraculis* igitur Nobis, hodie Miracula non expectantibus, res eſt. Quæ ut feliciori ordine tractentur ab ipſo ordimur vocabulo. Miraculum quod alias τέρας vel σημεῖον, interdum ἔργον, vel etiam δύναμις audit, dicitur à mirari, quia Spectatores vel Auditores inſolita novitate ſua in admirationem rapit, ut cum Principes Sacerdotum & Scribæ cæcos ac claudos â Chriſto in templo ſanatos vidiſſent, τὰ θαυμάσια *miranda* vidiſſe dicuntur Mat. 21. v. 15. Non uno autem modo miraculi vox uſurpatur: Dantur enim Miracula Naturæ & Artis. Totus Terrarum Orbis ſcatet Miraculis; quicquid enim in eo cernis, Miraculum eſt, Miracula ſolius DEI facientis, imò quid eſt ipſa Mundi mappa? nonne miraculum miraculorum? Sed de his non eſt quæſtio; Neque enim definitionem, quam mox dabimus, ſuſtinent, uti patebit. Jactantur quoque ſeptem Miracula Mundi, quæ ſunt 1. urbs Babylon, præcipue autem in ea horti penſiles & muri 2. Cyri Regia 3. Mauſoli ſepulchrum 4. Jovis Olympij ſimulacrum. 5. Pyramides Ægyptiacæ. 6. Solis Coloſſus 7. Dianæ Epheſiæ Templum. Verumenimvero cum hæc manu facta Miracula non ſint contra neque ſupra naturam, mittimus ea; de his enim jam nobis ſermo eſt, quæ ſequentem ſequenti §. dandam ſuſtinent definitionem.

§. 2. Vario autem modo à variis Autoribus Miraculum definiri ſolet. Nos brevitatis ſtudioſi multas definitiones cumulare haud neceſſarium eſſe duximus. Auguſtinus quidem lib. de util. credend. cap. 16. Miraculum vocat *quicquid arduum aut inſolitum ſupra ſpem vel facultatem mirantis apparet.* Sed valde generalis & in latiſſimo ſenſu accepti miraculi hæc eſt definitio, ita ut pro Miraculis haberentur etiam apparenter talia, licet proprie non eſſent. Magis igitur arridet *definitio* B. Dn. D. Danhavv. de Noſtra Univerſ. quondam præclariſſime meriti Meletem. de Mirac. pag. 59. *Miraculum eſt Actus verus, ac ſolidus, arduus, ſupernaturalis, rarus, temere haud provocabilis, paradoxus, evidens inter infideles, à DEO vel immediate vel mediate profe-*

ctus, ad effringendam hominum infidelitatem & fidei veræ aſſertionem ordinatus.

§. 3. Hujus definitionis ductum ſequemur, & cauſas Miraculi, ejusque Affectiones, indagabimus. Ubi in fronte conſideranda venit *Cauſa Efficiens*, eaque vel Principalis ſeu Immediata, vel Miniſterialis ſeu Mediata. Illa eſt ſolus DEus Triunus Rex Univerſi, & Agens liberrimum, qui condidit Naturam, & conditam invertere poteſt, quando voluerit, qui & quotidie mundum opplet Miraculis, qui facit mirabilia ſolus Pſ. 72. v. 18. Pſ. 136. v. 4. & quidquid ſibi placet in Cœlis, ac in terra, per maria & omnes abyſſos Pſalm 135. v. 6. præter quem nullus eſt mirificus, Exod. 15. v. 11. uti in fronte mox videtur obſtare, quod Marc. 6. verſ. 5. dicitur: Chriſtum non potuiſſe Miracula facere in Patria ſua. Aut igitur Chriſtus non eſt verus DEus, quod impium; aut DEus non ſemper & ubique poteſt facere mira. Sed hic nodus facile reſolvitur, diſtinguendo inter impotentiam abſolutam & ordinatam; DEus enim ordinavit, ut quotquot ipſius Gratia & beneficiis, quæ tum per Miracula ut plurimum conferebantur, frui velint, fide illa ſuſcipiant, qua conterranei Chriſti carebant. ita enim Matt. c. 13. v. ult. hanc hiſtoriam recenſet: καὶ ὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν propter *incredulitatem eorum*. Quando igitur Marcus τὸ *non potuit* uſurpare maluerat, quam τὸ *noluit*, videtur exaggerandæ infidelitatis enormiter magnæ gratia illud feciſſe.

§. 4. Facit autem mirabilia DEus vel *immediate* absque intercedentibus cauſis ſecundis; ut cum Uxorem Lothi ſubito in ſtatuam ſalis convertit, Gen. 19. v. 26. Solem ſtare ac retrogredi juſſit, Joſ. 10. v. 12. 2. Reg. 20. v. 11. Vel *mediate*, quando ex Divinæ Providentiæ beneplacito miniſterio cauſarum ſecundarum tanquam inſtrumento utitur; idque vel mediantibus *Angelis*, qui ſunt DEI Miniſtri, cui noctes diesque inſerviunt, & Spiritus miniſterij munere fungentes, qui miniſterij cauſa emittuntur propter hæredes ſalutis futuros Hebræor. 1. v. ult. Horum miniſterio uſus eſt, cum ſpatio trium dierum ſeptuaginta millia virorum cecidiſſent propter deli-

ctum

ctum Davidis 2. Sam. 24. v. 15. 16. cum in unica nocte Angelus in caſtris Aſſyriorum centum & octoginta quinque millia percuteret, 2. Reg. 19. v. 35. cum Angelum ſuum miſiſſet, qui occluderet os leonum quo minus læderent Danielem. Dan. 6. v. 22. vel *Hominibus* iisque ut plurimum *Sanctis*, nimirum Prophetis, quot enim & quanta miracula fecit per Moſen, Eliam, Eliſam & alios? Apoſtolis, quibus donum miraculorum à Chriſto conceſſum Matth. 10. v. 1. Luc. 10. verſ. 19. non magiſterialiter, ſed miniſterialiter, Dominus enim cooperabatur, & ſermonem eorum confirmabat per ſigna ſubſequentia Marc. 16. v. ult. Interdum etiam *Impiis*, utpote Thaumaturgis illis, qui in noviſſimo die dicturi ſunt: *Domine, Domine, nonne per Nomen tuum Prophetavimus, & in Nomine tuo Dæmonia ejecimus, & per Nomen tuum multas virtutes edidimus?* Exemplo ſtat Judas, qui fecit miracula, accepit enim cum aliis Apoſtolis poteſtatem Matt. 10. v. 1. & cum aliis gloriatus eſt, quod Dæmonia ſibi ſubjicerentur Luc. 10. v. 17. nihilominus fur erat & loculos habebat Joh. 12. v. 6. Miraberis hoc? noli! ſi enim non repugnat per hæreticos & impios baptizare, & ſupernaturalem gratiam operari, cur repugnaret vera miracula edere? ſunt verba B. Dn. D. Danhavv. Melet. p. 22. Cauſam, ſi ſcire deſideras, hanc habebis: ut nimirum ſacra Doctrina, quam impij iſti profitentur, per Miracula confirmetur, vel ut juſto DEI judicio homines reprobi, qui veritatem audire noluerunt in errores præcipitentur, ut credant mendaciis.

§. 5. Interim magna, & multa, imò plurima, à Patre mendacij, Diabolo, ejusque ſatellitibus fieri Miracula, teſtis eſt Scriptura, clamat Experientia. Nota ſunt prodigia Magorum Ægyptiacorum Exod. 7. & 8. quibus Moſi reſtiterunt 2. Tim. 3. v. 8. commutarunt incantationibus ſuis virgas, in medium projectas, in ſerpentes, mutarunt aquam in ſanguinem, produxerunt ranas ex aquis; Dominus ipſe, pſeudo prophetas prodigia & portenta edituros, teſtatur, Deut. 13. v. 1. imo de pſeudo prophetis prædicit Salvator noſter, quod tam multa & magna edituri ſint ſigna atque prodigia ante noviſſimum diem, ut, ſi fieri poſſet, etiam Electi ſeducerentur Matt.

24. v. 24. Et de filio perditionis ſcriptum extat: *Adventum ejus fore ſecundum operationem Sathanæ, in omni virtute & ſignis & prodigiis mendacibus* 2. Theſſ. 2. v. 9. Simon Magus, Hæreticorum Princeps, portentis ſuis dementavit multos in Samaria, adeo ut dicerent ipſum *Virtutem magnam DEI* Act. 8. v. 10. Ejus prodigioſa opera recenſentur ab Egeſippo lib. 1. c. 2. & Nicephoro lib. 2. c. 22. & 27. Effeciſſe inter alia dicitur, ut ſtatuæ moverentur, & in ædibus vaſa atque inſtrumenta domeſtica ad nutum ejus ſe ſponte hinc inde transferrent, ipſe flammis circumdatus non urebatur, ferebatur volans in aëre, in varias animantium ſpecies mutabatur, duplici facie indutus conſpiciebatur, & in aurum ſeſe totum transformabat &c. totus enim catalogus ab eo perpetratorum vel fictorum mirorum recenſeri poſſet. Inter Ethnicos quæ mira à Sathana non fuerunt per acta? Plinius lib. 28. nat. hiſt. cap. 2. refert de Virgine quadam Veſtali, cui Nomen erat Tucciæ, de cujus corruptione quæſtio vertebatur, quod ad ſuæ pudicitiæ teſtimonium aquam cribro hauſerit; de Apollonio Thyanæo refert Philoſtratus in vita ejus, quod Puellam reſuſcitaverit. Plura qui deſiderat, adeat Hiſtoricos. Hæc & ſimilia Magiſtri fraudis ludibria & tamen in opinione hominum miracula fuiſſe, neminem inficias ire putamus.

§. 6. Sed de his jam eſt quæſtio, *quid ſentiendum, An vera fuerint Miracula? & an à Dæmone tanquam cauſa primaria profecta?* Hic diſtincte reſpondendum eſt, & quidem quoad quæſtionem primam, An nimirum Miracula Diaboli fuerint vera? In vario reſpectu conſideranda veniunt iſta Miracula. *Quædam* enim fuiſſe vera, non negamus, utpote quæ fecit per Magos Ægyptiorum Jannem & Jambrem, quæ licet à Joſepho lib. 2. Antiq. c. 5. pro præſtigiis habeantur, quibus incantatores illi faſcinaverint ſpectatorum oculos, ut baculi ipſis viderentur eſſe ſerpentes, malumus tamen cum Cyrillo l. 7. in Johan. c. 8. ſtatuere, artificio & opera Diaboli factum eſſe, ut in locum projectarum virgarum modo inviſibili ſerpentes aliunde allati ſubſtituerentur. Et hoc eo magis, quod in textu expreſſe habetur, *Serpentes Magorum à ſerpente Aaronis eſſe devoratos.* Simile ju-

le judicium eſto de commutatione aquæ in ſanguinem, de productione ranarum ex aquis. in quibus Diabolus pro ſubtilitate ſui ſenſus operatus eſt. *Quædam* deinde miraculorum Sathanæ proprie non ſunt miracula, cum prorſus ſint naturalia, ut enim in cæteris artibus atque ſcientiis excellit Dæmon, ita etiam in Phyſica, & nos latentes quamplurimas herbarum, lapidum, ſeminum, aliarumque naturalium rerum vires, exactiſſime novit, quam ſuam ſcientiam ſi ad praxin refert, nos mirari facit, quod tanquam miraculum mirandum non eſt. Ita ſæpiſſime à veneficis ægroti curantur naturaliter, applicatione herbæ, quæ naturale in ſe habet antidotum contra morbum iſtum, & quia nos virtus herbæ latet, habemus pro miraculoſa cura. In his ergo naturalibus (ſi ſic loqui licet) miraculis, Diabolus proprie non eſt cauſa efficiens principalis rei productæ, ſed potius Naturæ miniſter dicendus. Hinc Auguſtin. 4. lib. de Trin. c. 11. ſcribit: *facile eſt ſpiritibus nequiſſimis per aërea corpora facere multa, quæ mirentur animæ terrenis corporibus aggravatæ etiam melioris effectus.* *Porro* etiam pro Miraculis habentur, quæ tamen meræ ſunt præſtigiatoriæ illuſiones Diaboli, quo pertinet illud 1. Sam. 28. v. 14. ſeqq. quod Pythoniſſa Theſſalicis ſuis carminibus Samuelem è ſepulchro revocaverit. Hanc apparitionem merum fuiſſe Phantaſma, pij veteres jam pridem docuerunt. In hunc ordinem quidam referunt prodigia ſaltem quædam Simonis Magi, à quorum ſententia non abhorremus. *Tandem* videntur quædam miracula, quæ re ipſa nihil ſunt, cujusmodi impoſturis ſcatebat olim Papatus, ubi fingebantur ſtatuæ loqui, ingemiſcere, flere, ſanguineum ſudorem emittere, in quibus omnibus indefeſſa erat Monachorum opera, & ſuperſtitioſa hominum credulitas ingenioſos fecit Monachos, ad excogitanda ea, quorum fraudes cordatiores facile deprehendiſſent.

§. 7. De horum Autore jam quæritur: *An ſit Diabolus?* Reſp. quod ſic, hac tamen addita limitatione, quod non ſit Autor, ut ita dicamus, abſolutus, qui ex propria poteſtate vera Miracula edere, atque præſtigiis mentibus oculisque hominum nebulam obducere poſſit, ſed qui non niſi permittente

DEo

DEo agit, quicquid agit. Exemplum clariſſimum habemus in Magis Ægyptiorum; permittebat ipſis DEus opera Diaboli producere ſerpentes, ranas, aquam commutare in ſanguinem, ſed ubi ad minutiſſima & abjectiſſima animalcula, pediculos nimirum ex pulvere producendos, deventum eſt, potentia ejus defecit, adeo ut ipſi Magi confiterentur: Digitus DEI hic eſt; nempe non tantum qui hoc Miraculum edidit, ſed & qui nobis prohibuit ſimilia facere. Elegans hac de refert judicium Auguſtinus lib. 3. de Trin. cap. 7. *Ut intelligatur*, inquit, *quicquid hactenus potuerunt, id non niſi data de ſuper poteſtate potuiſſe.*

§. 8. Deſcendemus jam ab Efficiente ad *cauſam materialem*, atque *Materiam* Miraculorum ponderabimus; quæ eſt actus ſeu potius res in qua Miraculum effectum cernimus, talis autē res, quæ à Natura ad actum illum eſt inepta: v.g. virgam in ſerpentem mutari, mortuos reſuſcitari, ægrotos verbo curari, aquam in vinum mutari, aquas dividi, ut ſtarent quaſi murus à dextris atque ſiniſtris. Inhabilis ſane à Natura materia eſt virga ad ſerpentem, mortuus ad reſurgendum, ægrotus ad curandum abſque medicamentis ſolo verbo, aqua ad vinum & ad muros. Hinc Miraculum à nonnullis nova creatio audit, quia quaſi nova ſpecies ſeu novum ſubjectum producitur, uti videre eſt ex modo recenſitis. Diſtinguendum autem eſt inter inſtrumenta, quibus Deus non raro in edendis Miraculis utitur, & Materiam, in qua Miracula fiunt; *illa* poſſunt abeſſe tanquam accidens, quibus DEus non utitur, niſi quando ſuæ Providentiæ placet, poteſt enim immediate agere, ut ſupra dictum; *hæc* minime poteſt abeſſe, requiritur enim res vera conſiſtens atque ſolida, alias non eſſet Miraculum, ſed meræ præſtigiæ, incantationes, & illuſiones diabolicæ, ad ſeducendum oculos animosque hominum compoſitæ. Cum enim Diabolus non ſit Creator, qui novam ſpeciem producere poſſit, unam quoque in alteram mutare non poteſt, quod non minori virtute fieri ſtatuimus.

§. 9. Progredimur ad tertium cauſarum genus, conſideraturi Miraculorum *Formam*, quæ in eo conſiſtit, ut ſint contra, ſuper, & præter ordinem atque facultatem univerſæ Naturæ

turæ

turæ. Triplici modo hoc fieri poteſt; *Primo* : ſecundum ſe & quoad ſubſtantiam facti, ut ſi duo corpora ſint ſimul in eodem loco, aut ſi ſol retrocedat. *Secundo* non quidem ſecundum ſe, ſed quoad ſubjectum in quo fiunt miracula, ut cum mortuus vita, & cœcus viſu donatur: licet enim vita & viſus ſecundum ſe naturalis ordinis ſint, & alias per Naturam producantur, in mortuo tamen vitam, & in cæco viſum producere, excedit vim atq; facultatem Naturæ. *Tertio* aliquid præter ordinem Naturæ fieri dicitur quoad modum faciendi, v. g. quando ægrotans in momento absque adhibitis remediis curatur, ut cum Petri ſocrus per divinam virtutem in inſtanti à febri liberatur Matt. 8. v. 15. Paralyticus à paralyſi ſolo verbo Matt. 9. v. 6. 7. Has tres miraculorum ſpecies Thomas de DEI quæſt. 6. art. 2. reſp. ad 3. brevioribus comprehendit, & dicit, has tres miraculorum ſpecies eo modo differre, quod prima ſit eorum, quæ ſunt contra Naturam, ſecunda eorum, quæ ſupra Naturam, tertia eorum, quæ præter Naturam. Sed magis ſubtilitatis quam utilitatis hæc diſtinctio videtur habere, propterea mittimus.

§. 10. Reperiuntur quidem adhuc varij modi, quos jam præteribimus, hanc modo diſtinctionem obſervantes, quod miracula dividuntur in privativa & poſitiva. *Prioris* generis ſunt, cum rei actiones naturales ad tempus inhibentur, non interventu cauſarum phyſicarum, ſed peculiari virtute DEI, cauſæ ſummæ & univerſalis, ſic ſol ſtat immotus Joſ. 10. v. 13. regreditur per decem lineas in horologio Achas Eſa. 38. v. 8. obſcuratur Chriſto patiente Matt. 27. verſ. 45. ferrum natat 2. Reg 6. v. 7. *Poſterioris* generis ſunt, cum res novis qualitatibus donantur, ut quando ſteriles pariunt Pſalm 113. v. 9. quando morbi præter Naturæ curſum ſanantur, adhibitis interdum contrariis medicamentis, ſic Eſaiam Hiskiæ ulcera impoſitione ficuum ſanaſſe legimus 2. Reg. 20. v. 7. cui potius ficus adhibitæ nocerent, juxta multorum ſententiam. Sic Elias ſuper ſacrificium undiquaque aquam effundere curavit, quæ à Natura igni eſt contraria, ut conſtaret divinitus illud inflammari 1. Reg. 18. v. 34. Eliſæus ſanavit aquas amaras immiſſo in ſcaturiginem ſale 2. Reg. 2. v. 21. cum tamen ſal amaritudinem inducat.

§. 11. Sed hic excipiat quis cum Cornæo: Actus Virtutum, Fidei, Spei, Charitatis & operationes ſacramentorum eſſe ſupernaturales, ergo miracula? Quaſi vero τὸ ὑπερφυσικὸν ſufficeret ad conſtituendum miraculum, legiſti in definitione noſtra τὸ *ſupernaturalis*, eccur non τὸ *arduus, rarus*, & reliquas affectiones formales, quas ſuperfluere nullo modo concedimus vid. D. Danh. Aleth. vind. p. 28. ſeq. Quia igitur τὸ ſupernaturale non eſt miraculi forma ſpecifica, ſaltem non adæquata, ideo appoſitæ affectiones formales cum ſupernaturali ſunt conjungendæ. Requiritur 1. ut ſit *rarum* & *inſolitum*; non enim quotidie miracula fieri ſolebant, ſed quando omniſapienti Providentiæ divinæ viſum fuerat, quando gloria Ejus & ſtatus Eccleſiæ requiſiverat. Sunt autem rara & inſolita miracula non ſolum noſtris temporibus, quibus miracula ferè exſpiraverunt, uti infra patebit, ſed etiam temporibus V. T. Chriſti & Apoſtolorum, quibus miracula maxime viguerant, Nam neque in V. T. quotidie fiebant miracula. Moſes per deſertum complura fecit miracula, adſtante omnipotentia divina, ad conciliandam ſibi autoritatem; aſt cum ad terram promiſſionis ventum erat, ceſſarunt. Neque Chriſtus miraculorum autor primarius, quamvis innumera fecerit miracula, ſemper & ubique potentiam ſuam manifeſtavit. Apoſtolos plura potuiſſe edere miracula, quam ediderunt, nemo dubitabit, ſed noluerunt, quando Gloriam DEI & emolumentum Eccleſiæ non promotum iri credidere. Conjungas nunc τὸ *rarum* cum ſupernaturali, & videbis, an fides, ſpes, charitas & operationes Sacramentorum ſint miracula, illa ſunt ordinaria media ſalutis, cum verbo ſemper & indiſſolubili vinculo conjuncta, hæc non, ecce differentiam!

§. 12. Sequitur altera formalis affectio, quæ eſt 2. *improvocabilitas*. Fluit hæc affectio ex antecedenti; quod enim rarum & inſolitum eſt, illud tanquam ordinarium peti non poteſt, nec debet, etiam eo tempore, quo plurima miracula fiunt, v. g. tempore Chriſti, nefas fuiſſet, ſi quis præter innumera, quæ patravit, miracula miraculum poſtulaſſet, propterea etiam, tanquam tentantes DEum, & Sathanæ indoles, repul-

ſam

ſam patiebantur Phariſæi, ſigna petentes Matt. 12. v. 9. imo diabolicum eſt, ſigna petere, non urgente neceſſitate Matt. 4. v. 3 6. At, inquis, nonne Gideon popoſcit ſignum, cum à DEo ad liberandum populum Iſraeliticum vocaretur? Jud. 6. v. 36. ſeqq. Similiter Rex Hiskias, poſtquam nomine DEI à Propheta Jeſaia recuperandæ priſtinæ ſanitatis certior factus eſſet, ſignum petere veritus non eſt 2. Reg. 20. v. 8. Sed Reſp. hic plane diverſam eſſe rationem; Aliud enim eſt, ſignum petere ex malitia, tentandi animo, ſicut Phariſæi, Aliud ſignum petere ex inſtinctu divino, quemadmoduum Gideon & Hiskias, qui ex inſtinctu plane extraordinario atque divino ſigna popoſcerant. Habemus ſimile exemplum Jeſ. 7. v. 11. ubi DEus per Eſaiam Regi Achazo mandavit, ut ſignum à Jehova peteret. Non ergo omnem ſigni petitionem illicitam eſſe, cernimus. Concludimus theſin verbis magni alicujus Theologi: *Tentatur Numen*, inquit, *quoties ſine Numinis verbo fiducia in aliquid concipitur, aut petitur quod non eſt promiſſum*.

§. 13. Deſcendimus ad tertiam affectionem nimirum. 3. *Veritatem*, eamque *ſolidam*, qua excluduntur ludificationes diabolicæ; Ubi enim veritas non colitur, ſi quæ fiunt miracula, non DEus, ſed Diabolus operatur, cujus proprium eſt mentiri & fallere, & per illuſiones ac mendacia miſeras hominum animas in exitium præcipitare. Diſtinguimus autem inter veritatem rei, & veritatem miraculi. Res poteſt eſſe vera, cum ſæpe miraculum verum non ſit; è contra, quando miraculum eſt verum, tunc res non poteſt eſſe falſa. Exemplo rem illuſtremus: in ſecundo modo miraculorum Diaboli, quæ per notitiam naturalium efficere ſolet, quorum ſupra mentionem fecimus, eſt quidem veritas rei, ſed non miraculi, e. g. quando à veneficis adhibitis quibusdam herbis (quarum occultam vim Diabolus novit, Nos vero non) morbi curantur, res quidem eſt vera h. e. morbi vere curantur, & ægroti vere ſanantur, ſed cum à nobis pro miraculo habeatur, non tamen eſt verum miraculum, quoniam in natura cauſas habet. Sic ſi verum eſt, quod Plinius ſcribit lib. 37. Nat. hiſt. cap 10. de lapide Asbeſto, qui ſemel accenſus extinguatur, nec conſu-

matur, verum miraculum non eſt, quamvis res poſſit eſſe vera, quod in fano quodam Veneris lampas, quæ nunquam extinguebatur, luxiſſe ſemper, legitur, quanquam nec oleo, nec alia pingui materia aleretur. Ex his putamus diſtinctionem inter veritatem rei & miraculi eſſe claram.

§. 14. Pergimus ad quartam affectionem, nempe 4. *Paradoxum*. Quando enim mens humana miraculum cernit, ſtatim, tanquam curioſa in rebus indagandis, cauſas naturales & ordinarias inquirit, quas ſi non poteſt invenire, ſtupet. De miraculis vocem παράδοξον in ipſa Scriptura Sacra uſurpatam legimus Luc. 5. v. 26. in quo cap. habetur miraculum de ſanato paralytico, qui velut exanime cadaver à quatuor portabatur, cujus morbus prorſus deploratus & deſperatus judicabatur, hunc cum Scribæ, Phariſæi, & totus populus à Chriſto ſubito ſanatum vidiſſent, obſtupuerunt, & παράδοξα ſe vidiſſe, dixerunt.

§. 15. Supereſt quinta formalis affectio, nempe 5 *Evidentia inter Infideles*; Non enim miraculum eſt credibile quid, quod fide percipitur, cum potius ad confirmandum id, quod credendum eſt, fieri ſoleat, ſed eſt ſenſibile, quod ſenſus externos incurrit, v. g. mortuum vivere, & vitales actiones exercere, claudum recta incedere, cœcum videre, & colores ac res dignoſcere, rem olim amaram guſtu dulcem eſſe percipere, leproſum carnem mundam, & à ſcabie ac vitiligine puram habere. Hic iterum obſervanda venit diſtinctio inter evidentiam miraculi ipſius, ejusque modi, & evidentiam effectus, hic eſt ſenſibilis & evidens, uti patet ex enumeratis exemplis, quamvis illud cum ſua cauſa modoque non ſit ſemper evidens. Ergo, inquis, miraculum tamen non eſt evidens? Reſp. eſt utique evidens; Nam in ipſo effectu miraculum continetur, e. g. quando video mortuum vivere, tunc ipſum miraculum in effectu video, licet cauſam modumque ignorem. Dicitur autem evidens inter *Infideles* (Fidelibus non ſecluſis) hi enim ad cognitionem credendorum ſunt deducendi, cum igitur miracula (uti dictum) ad confirmanda credenda ſint compoſita; neceſſe eſt, ut ſint evidentia. Hinc facile apparet,

quare

quare Chriſtus partim immediate in ſtatu exinanitionis, partim poſt Aſcenſionem per Apoſtolos tot & tanta miracula fecerit, hodie vero non: nimirum quia Doctrina de Meſſia præſenti à pauciſſimis credebatur, & Ethnici quoque neque futurum neque præſentem Meſſiam credentes in Myſteriis & Articulis Fidei erant erudiendi.

§. 16. Reſtat ut videamus miraculi *cauſam finalem ſeu Finem*, qui duplex eſt, ultimus ſeu remotus, alius, alius intermedius ſeu proximus. Ille citra controverſiam eſt Gloria DEi, qui eſt α & ω, à quo omnia, & propter quem omnia, qui condidit mundum mirabiliter, & quæ in eo ſunt propter ſe, & conſtituit Naturam, ut omnia ordine ſuo conſerventur, is ſupra & præter Naturam poteſt agere, agitque propter ſe ſuamq; gloriam. Hunc finem indicat Scriptura Sacra, quando primum Chriſti miraculum Joh. 2. v. 11. hoc eleganti epiphonemate claudit: ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ: *hoc edidit initium ſignorum Jeſus in Cana Galilææ, & manifeſtavit gloriam ſuam*, & c. 9. v. 3. interrogatus Salvator noſter: An parentes à nativitate cœci, an cœcus ipſe peccaverit? reſpondit: οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. *Neq; hic peccavit, neq; parentes ejus* (nimirum eo modo, quod propter ſingulare aliquod aut enorme ſcelus hunc cœcum naſci oportuerit) *ſed ut manifeſtentur opera DEI in illo.* Manifeſtantur quippe in miraculis juſtitia, bonitas, potentia, veritas & alia DEI prædicata, quæ omnia gloriæ ejus inſervire in propatulo eſt.

§. 17. Finis miraculorum *intermedius ſeu proximus*, non eſt curioſitas, quaſi miracula ſoleant ex intentione DEI fieri ad recreandos ſolum hominum animos, ſicut Comœdiæ & Tragœdiæ; quo modo miracula à plurimis conſiderantur, ita quoque conſideraſſe videntur Phariſæi à Chriſto ſignum petentes Matt. 12. v. 9. viderunt magnum à Chriſto patratum miraculum, ejecto Dæmonio, & ſine dubio non absque voluptate, quod nihilominus cavillati ſunt, interim non verentur novum à Chriſto poſtulare ſignum, ut porro haberent, quo recrearent animos; hanc etiam ob cauſam Chriſtus petito ſatisfa-

tisfacere denegavit. Non ergo ad curioſitatem & delectationem hominum fiunt miracula, ſed partim ad effringendam hominum infidelitatem atque malitiam, partim ad aſſertionem veræ fidei. 1. *ad effringendam hominum infidelitatem atq; malitiam,* niſi Pharao contumacia callum obduxiſſet, DEus plagis miraculoſis non afflixiſſet ejus pertinaciam; quamdiu Judæi in deſerto ordini divino inſiſtebant, & in DEo confidebant, non opus erat miraculis, aſt cum diffidentiam in eum conciperent, atque ipſum tentarent, an ſibi poſſet inſtruere menſam in deſerto? Exod. 16. v. 2. Pſ. 78 v. 20. tunc pluvia Mannæ depluebat, coturnices ferebantur circa caſtra, & petra ſalientium loco ſtabat. Obdurata atque ineluctabilis Populi Iſraëlitici ſub Ahabo Idololatria, atque incredulitas, per preces Thisbitæ ignem de cœlo, in teſtem hinc falſitatis, inde veritatis, evocabat 1. Reg. 18. v. 38. Ad evincendam eorundem in infidelitate contumaciam, Elias ſolus quadringentos & quinquaginta Baalis Prophetas jugulavit; ibid. Omittimus exempla alia. 2 Miracula fiunt *ad aſſertionem veræ fidei.* Clariſſimum quidem, veriſſimum, perfectiſſimum, atque ſufficiens eſt Verbum DEI, cui credere debemus absque ſignis & miraculis, ſed tam pravum eſt cor hominis, ut non credat facile verbo, ex Veritatis licet ipſius ore promananti, ſine miraculis conteſtantibus: hinc miracula quaſi buccinæ atque præcones facta erant, quibus verbum DEI commendabatur. Promulgationem Decalogi multa miracula anteceſſerunt, & concomitabantur; Chriſtus Apoſtolos ſuos, ad prædicandum Evangelium in toto terrarum orbe ablegaturus, inſtruxit dono edendorum miraculorum, quibus doctrinæ Evangelicæ veritatem Gentilibus confirmarent *Marc.* 16. v. 17. ſimiliter & ſeptuaginta diſcipulos, ad prædicandum in Judæam ablegatos, eodem dono inſtruxit. *Matt.* 10. v. 9. Luc. 10. v. 9.

§. 18. Hæc dicta ſunto de definitione miraculi, ejusque cauſis atque affectionibus; quæ reſtant in quæſtiones digeremus. Sit igitur Quæſt. 1. An adhuc hodie donum Miraculorum in Eccleſia vigeat? Diſt. inter donum miraculorum ordinarium, quale à Chriſto Apoſtolis conceſſum, &

extra-

extraordinarium. De hoc non eſt quæſtio, an extraordinarie adhuc hodie interdum miracula fieri poſſint vel ſoleant; ſed hic eſt ſtatus controverſiæ: *An ordinarie donum miraculorum hodiernæ Eccleſiæ competat, ſicut olim Apoſtolis in primitiva Eccleſia?* N. Quando enim Chriſtus Apoſtolos & ſeptuaginta Diſcipulos hoc dono inſtruxit, nequaquam generalem promiſſionem dedit, quod donum illud etiam poſt eorum tempora durare atq; vigere debeat, ſed erat ſpecialis promiſſio, hos præcipuè reſpiciens, poſt eorum tempora autem ſenſim ſenſimque exſpiravit, poſtquam Evangelium jam in toto mundo prædicatum eſſet; quibusdam tantum perſonis in hiſtoria Eccleſ. legimus iſtud donum conceſſum, ut de Gregorio Thaumaturgo, ob hoc donum ſic dicto, ſcribit Euſebius, quod virtute edendi miracula fuerit inſtructus. Neq; tamen promiſcue & in omnibus locis fiebant miracula, ſed in iis præcipue, ubi adhuc Gentes ſupererant incredulæ, ad chriſtianam fidem religionemq; invitandæ. Hinc dictus Euſebius lib. 5. hiſt. cap. 7. ſcribit, non longe poſt Apoſtolorum tempora, etiam Irenæi tempore non paſſim, ſed in quibusdam tantum Eccleſiis, ea adhuc patrata eſſe. Cum igitur poſt Apoſtolorum tempora hoc donum exſpiraverit, quibus nondum tantus erat Chriſtianorum numerus, quanto minus hodie poſt tot ſecula miracula erunt expectanda, cum Chriſtianorum numerus admodum per DEI gratiam excreverit? Gregorius eleganti ſimili rem illuſtrat: hom 29. in Evang. *Miracula,* inquiens, *neceſſaria fuere in exordio Eccleſiæ, ut multitudo ad fidem creſceret, quia & nos, cum arbuſta plantamus, tandiu eis aquam infundimus, quousq; ea in terra videmus coaluiſſe, & ſi ſemel radicem fixerint, irrigatio ceſſabit: Ut fide creſceret multitudo credentium, miraculis nutrienda fuit* &c. Qui igitur expectat miracula his temporibus, experietur miracula AntiChriſti in templo DEI ſedentis 2. Theſſ 2. v. 9. per quæ, ſi fidelis eſt, caveat ſibi, ne ſeducatur *Matt.* 24. v. 24. Concludimus nos quæſtionem verbis Auguſt. lib. 22. de Civit. DEI cap. 8. dicentis: *Quisquis adhuc prodigia, ut credat, inquirit, magnum eſt ipſe prodigium, qui mundo credente, non credit.* Et Chryſoſt. hom. 23. in Joh. non procul à princ. *Nonne & nunc quoq; ſignorum petitio tentantium*

eſt?

eſt? ſunt ſane & hac noſtra ætate (audin ætate Chryſoſtomi) *qui quærant, quare & nunc ſigna non fiunt? ſi fidelis es, ut oportet, ſi Chriſtum diligis, ut diligendus eſt, non indiges ſignis, ſigna enim incredulis dantur.*

§. 19. Q 2. An Miracula ſint Nota Eccleſiæ? Vulgata & ubique obvia eſt hæc quæſtio, propterea paucis abſolvemus, quandoquidem in hac materia præcipua ſit inter Nos & Pontiff. quæſtio; quare noluimus ſilentio plane præterire. Affirmativam Pontiff. tueri conantur, pro eaque tanquam pro aris & focis dimicant, adeo ut iſtam Eccleſiam, in qua nulla fieri ſolent miracula, pro hæretica, imo diabolica habere non erubeſcant; ita enim Maldonatus Com. in cap. 7. Matt. v. 22. *Itaq;,* inquit, *recte hinc probare poſſumus, Lutheranorum, & cæteras, eorum qui hodie regnant, hæreticorum congregationes non veras Eccleſias, ſed ſynagogas eſſe Sathanæ, quia in nulla earum ullum unquam miraculum viſum eſt.* Perinde Cardin. Baron. Tom. 1. Ann. ad an. Chr. 34. n. 213. *Miracula*, inquit, *ſunt ſigna quædam firmiter inhærentia veræ Chriſti Eccleſiæ, quibus eadem ab hæreticorum conventibus, Sathanæ Synagogis, diſtinguitur.* Valerianus M. argumento à miraculis deſumto tantum tribuit, ut illud *datum jugiter de Cælo dicat, adverſus quod nulla altitudo intellectus, nulla humana potentia, nec portæ inferorum prævalere poſſint.* (forſan huic bono ſeni eorum robur non ſatis cognitum erat.) Sed quicquid ſit, cavilletur iſta gens, noſtramque Eccleſiam pro Sathanæ Synagoga calumnioſe traducat nihilominus Negativa à Noſtratius huc usque ſatis ſuperque eſt defenſa vid. è multis D. Gerh. LL. de Eccleſia pag. 477. ſeqq.

§. 20. Nos brevitatis ſtudioſi paucis ſententiam noſtram confirmamus, & quidem 1. ex quæſtione anteceedente, ubi monſtratum, quod donum miraculorum exſpiraverit, quomodo igitur poterint eſſe nota Eccleſiæ cum ceſſaverint? 2. contrahimus, quæ ab Autoribus uberius deducta. in unum argumentum: O. Eccleſiæ nota debet ejusdem eſſe propria, miracula non ſunt Eccleſiæ propria, E. miracula non ſunt Eccleſiæ nota. Major eſt manifeſta, ab ipſis Adverſariis conceſſa; Minor probatur, quia miracula non competunt omni

Eccle-

Eccleſiæ, nec ſoli, nec ſemper, vid. Gerh. l. c. 3. Diſtinguimus inter Eccleſiam plantatam & plantandam, ſermo eſt de illa, non de hac, in qua non omnem vim miraculorum negamus, quamvis ea non abſolute neceſſaria ſtatuamus. Tandem 4. apponimus teſtimonia ipſorummet, Pontificiorum quorundā quæ B. Lectori cenſenda relinquimus. Alphonſus Salmero, non obſcuri nominis Jeſuita, Tom. 4. Comment. part. 1. Tract. 23. *Hanc edendi miracula facultatem,* inquit, *Apoſtolis & viris Sanctis initio naſcentis Eccleſiæ communicavit Dominus, quæ, ubi promulgatum eſt Evangelium toti orbi, vel remiſſa fuit, vel ceſſavit. Nec Eccleſia noſtra propterea infelicior cenſenda eſt, quam fuerit primitiva.* & paulo poſt: *Habet Eccleſia verbum DEI, ſimul & fructum, proferentem ac docentem Spiritum Sanctum & Sacramenta. in quibus omnia bona neceſſaria ſita ſunt: & propterea non opus habemus ſignis.* Idem Part. 2. Tract. 13. ſcribit: *quod ſi interroges, cur hæc poteſtas* (ſigna faciendi) *Apoſtolis collata, in prædicatores & prælatos Eccleſiæ, qui vicem Apoſtolorum gerunt, non tranſierit? reſpondeo: DEus eam non dat niſi pro neceſſitate vel utilitate magna Eccleſiæ, nunc vero ejusmodi poteſtas vel fides miraculoſa non eſt neceſſaria, neq; Eccleſiæ utilis. Nam cum ſigna ad confirmationem fidei fiant, atq; illa hodie ſit confirmata & indubitata apud omnes, miracula non eſſent ad utilitatem, ſed ad ſolam curioſitatem. Deinde non ſolum non prodeſſent fidei, ſed illam potius infirmarent: ſicut cum quis habet aliquid in judicio idonee probatum, ſi rurſus velit idem probare, reddit negotium ſuum ſuſpectum; quod ſane prudenter non fieret.* Pluribus hanc rem proſequitur & Tom. 6. Tract. 3. Poſſemus etiam aliorum Pontificiorum teſtimonia adducere, ſed filum rumpimus, & B Lectorem mittimus ad B. Gerh. Confeſſ. Cath. l. 11. ſpec. part. 1. art. 5. cap. 4. p. 1243. ſeqq. ubi plura inveniet.

§. 21. Q. 3. Quid cenſendum de Miraculis Pontiff. Cum jactationis miraculorum in Papatu fere nullus ſit finis, non abs re erit, intimius ea conſiderare. Miracula papæa aut ſunt vera aut falſa. Videamus an ſint vera & 1. quidem *Veteriora.* Si quæris papicolam: unde ſcis iſta miracula veteriora (v. g. cubiculum B. Virginis Nazaretha in agrum Lauretanum, ubi hodie oſtenditur, per Angelos miraculoſe trans-

porta-

portatum eſſe) eſſe vera? referet autoritatem vel inſulſorum Monachorum, aut ſacrificulorum, qui ſpe ſive lucri ſive ſuperſtitionis in rudi popello augendæ è mirabili ſuo cerebello tot miraculorum monſtra confinxerunt; vel, ſi qui Viri docti fuerunt, ingenio ad idolomaniam papalem ſtabiliendam abuſi ſunt, falſo perſuaſi, ſe gratum DEo officium facturos, ſi piis, ut vocant, fraudibus devotionem in ſimplici plebecula excitare, aut Eccleſiæ religionique ſuæ autoritatem conciliare ſtuderent. Quidam, licet non à ſe conficta, talia tamen narrant miracula, quæ nunquam videre, ſed ab aliis tantum audivere, quale eſt famoſum ſupra narratum commentum de cubiculo B. Virginis, quod nititur autoritate Teremanni Parochi Lauretani, qui hanc hiſtoriam (fabulam potius) propria confeſſione ab aliis tantum accepit, qui num oculati teſtes fuerint, itidem incertum eſt. Obvia ſunt ubique ejusdem farinæ ficulnea Pontificiorum miracula, præcipue in lugendis Sanctorum, quæ hic recenſere temporis ratio prohibet. Unum aut alterum tantum proferamus: Joh. Capgravius in Legend. de S. Britann. in vita Dunſtani narrat, Diabolum à Dunſtano miſere vapulaſſe, & Sanctum illum virum virgam in tergo Diaboli fregiſſe. Martinus Iſengrinius refert de obſeſſa puella, quod cum Lauretana Litania de B. Virgine inchoaretur orari, Diabolus exclamarit: Ah Mulier, quid me calcas, & caput meum conteris! & cum eidem Diabolo loco ſatisfactionis injunctum eſſet, ut per os obſeſſæ aliquoties recitaret orationem Dom. & Angelicam ſalutationem, cum gemitu atque indignatione conqueſtum eſſe, ac dixiſſe: Videte, Johannes non vult invocare ſanctos, cum tamen nos Diaboli vel inviti hoc cogamur facere. Plura qui conſiderat conſulat libros 4. Dial. Gregorij; Spec. hiſt. Vincentij, Hiſtoriale Antonini Archi-Epiſcopi Florentini, & alios. Hæc igitur craſſa nimis & propudioſa commenta ab his Autoribus in miraculorum Catalogum tam impudenter relata, cum ipſis emunctioris naris Pontificiis fidem ſuam dudum ſuſpectam reddiderint (ita enim Melchior Canus Canarienſis Epiſcopus lib. XI. LL. Theol. cap. 6. *Noſtri pleriq;*, inquit, *in deſcribendis Sanctorum vitis vel affectibus inſerviunt,*

viunt, vel de induſtria quoq; ita multa confingunt, ut eorum me nimirum non ſolum pudeat, ſed etiam tædeat. Certum eſt autem totam eorum narrationem inventam eſſe aut ad quæſtum, aut ad errorem, quorum alterum fœdum eſt, alterum perniciosum: (ut plures taceamus.) Quare apud nos ſuſpicionem movere non debent, nec jure exigere poterit, ut credat vir prudens talia abſurda & pudenda, quorum fides ipſis ſanioribus Pontiff. laborare videtur.

§. 22. Hæc de Veterioribus Pontiff. miraculis. Conſideremus 2. *recentiora.* Notum eſt, miracula patrari potiſſimum propter errantes in fide, ut eorum vi ad veram fidei doctrinam amplectendam inducantur; cum igitur Pontiff. nos in fide ſtatuant errare, miraculis autem veritatem doctrinæ ſuæ ſtabilire conentur, æquum erit, ut ſpecimen miraculorum ſuorum in conſpectu noſtro edant, ſicut Chriſtus & Apoſtoli coram omnibus miracula ſua patrarunt, quod autem non ſolent facere, ſed miracula ſua edunt in tenebris, ſunt opera lucem fugientia, & vix unus aut alter, niſi ex domeſticis & confœderatis, teſtimonium perhibebit, quod evidenter & absque fuco verum ediderint miraculum. Excipiunt, & dicunt, propter infidelitatem veſtram inter vos non poſſumus miracula facere, quemadmodum Chriſtus in patria ſua, ſed abite in Japoniam, & videbitis miracula. Quaſi vero iſti Japonenſes non eſſent infideles; & nonne Chriſtus etiam inter Judæos infideles fecit miracula? Vanum igitur eſt refugium ad exemplum Chriſti, qui noluit in patria ſua patrare miracula propter nimis craſſam & invincibilem incredulitatem conterraneorum, qualem Pontiff. niſi calumniari volupe erit, nobis non adſcribent. Quamdiu igitur Pontiff. miracula ſua in conſpectu noſtri non ediderint, tamdiu pro veris ea agnoſcere non poſſumus. Ex his quid de miraculis Pontiff. judicandum ſit, patebit.

§. 23. Q. 4. An Luthero miracula fuerint neceſſaria, & an miracula ediderit? Duplex hæc eſt quæſtio, ergo in duas, ut diſtincte reſpondeatur, reſolvenda eſt quæſtiones. 1. *An miracula Reformatori Luthero fuerint neceſſaria?* Supra audivimus, miracula neceſſaria eſſe ad confirmationem

novæ alicujus doctrinæ; Lutherus autem non novam, ſed vetuſtiſſimam, profeſſus eſt doctrinam, reſtauravit nimirum antiquam Apoſtolorum doctrinam, eamque à fermento & mendis Pontificiarum traditionum purgavit, ergo non opus habuit miraculis. Imo ſi poneremus, quod tamen non concedimus, Lutheri doctrinam fuiſſe novam, tamen ut ederet miracula non fuiſſet neceſſarium, quoniam novæ, ſaltem quoad circumſtantias tali, doctrinæ non ſemper neceſſario annexum eſt donum miraculorum. Exemplum habemus Johannis Baptiſtæ, qui ne ullum quidem unquam patravit miraculum, licet digito Chriſtum monſtraret, diceretq; : hic eſt Agnus Dei tollens peccata mundi, ritumque Baptiſmi adminiſtraret. 2. Quæſt. *An Lutherus miracula fecerit*? Bellarmini judicio Lutherus ne unam quidem muſcam excitare potuit; fruſtraque Neſenum in Albi ſubmerſum in vitam revocare, & Diabolum ex obſeſſa puella expellere tentaſſe, refert Staphylus & Cochlæus, taceo alias fabulas atque calumnias, de B. Luthero ſparſas, de tragico ipſius obitu, & de intolerabili fœtore ex ejus corpore exhalante poſt obitum, quarum priorem in vivis adhuc exiſtens maſcule confutavit Tom. 8. Jenenſ. Germ. fol. 206, poſterioris mendacium ipſius fabulæ verba produnt. Quod autem ſuſcitationem mortuorum, & ejectionem Diabolorum attinet, prius B. Lutherus nunquam tentavit, neque poſterius, eo ſcilicet modo, quo Pontiff. certis ceremoniis, verbis, atque characteribus, ut ſcribitur in Coll. Menſ. fol. 101. edit. Lipſ. & fol. 204. edit. Isleb. Wir ſollen jetzt nicht/und können auch nicht/Teuffel außtreiben mit gewiſſen ceremonien und Worten/wie vor zeiten die Propheten/Chriſtus/und die Apoſtel gethan. Betten ſollen wir im Nahmen Chriſti/die Kirch mit Ernſt vermahnen zum Gebett/daß der liebe GOtt und Vatter unſers lieben HErren Jeſu Chriſti durch ſeine Barmhertzigkeit den beſeſſenen Menſchen wolle erlöſen/etc. tentavit autem ejicere precibus, & vere ejecit. Teſtantur enim hiſtoriæ, ab obſeſſo juvene Diabolum ejeciſſe, & chirographum à quodam datum ad preces

ces Lutheri relatum eſſe. Autoritas allegata nos non movet, Staphylus Apoſtata fuit, Cochlæus juratiſſimus Lutheri hoſtis, inque notoriis mendaciis non ſemel deprehenſus, quis ergo teſtibus hiſce fidem habebit? Interim Lutherus plurima miracula fecit, quæ ſi à Pontificio quodam perpetrata fuiſſent, in Cœlum usque extollerentur; Nonne enim opus reformationis magnum eſt miraculum? quod miſellus Monachus contra dominatorem Mundi, anathematis fulmina vibrantem, doctrinæ reformationem & Anti-Chriſti revelationem tam feliciter confecit, imò quod à tot Regnis atque Provinciis doctrina Evangelica fuit recepta, inque ſæviſſimis perſecutionibus hactenus conſervata. Lubentes præterimus miracula alia quamplurima, quæ ab Autoribus paſſim annotata ſunt, ut: de veneno, quod ſine damno concoxit, & quæ ſunt ejusmodi plura.

§. 24. An Miracula Jeſuitarum in Japonia perpetrata ſint ſufficiens argumentum veræ fidei? N.

§. 25. An Apoſtoli montes ſemoverint? Diſt.

SOLI DEO GLORIA.

SI quid mirandum, mirarer, ſacra ſilere
bella, nec ut quondam marte vel arte geri;
Quid cauſſæ? ſterilis labor eſt, nec lauta reportat
dona, niſi dicas odia dona dari;
Mens, *Leonharthe*, tibi melior; Nam Sacra Papiſtis
bella moves; referas præmia digna, precor.

Exercitij
Præſes.

Præcellenti

Dn. M. Reſpondenti.

QUid Romæ faciam, mentiri neſcio? *quondam*
* Juvenal. Sat. 3. *Sic dicebatur, * cum virtus fraude periret.*
Et quoq́; ſunt hodie mendacia gloria Romæ,
Fallere fraude cupit jactans miracula multa,
Fraude ſuperſtructa eſt, cum ſint miracula nulla.

Frau

Fraude cadet, ceciditq́ ſua Babylonia *fraude.*
Id Leonharde *doce. Romanaq́ detege vana*
quam ſint, nec ſancti cœtus miracula ſig-
num.

Amicit. ergo
f.
M. Joh. Joachim Zentgraff/
Eccleſ. Neopetr. & Wilh. Pæd.

Gloria Miraculorum
à
Pontificiis
Magnificentius jactata quam verius.

PRorſus digna ſuis eſt demonſtratio nugis
dogmata prodigiis prodigioſa pro-
bans.
Nam monſtroſa fides ſignorum monſtra
requirit
Ut penetret ſocco qua nequit ire pede.

Amico Amicus
gratulabundus
p.
R. L. M. G.

M. Io-

M. Joannes Fridericus Leonhardus:

Per Anagramma.

Miracula defendis, res unis, honor!

DUm Leonharde boni doctô MIRACULA Jovæ
DEFENDIS geniô: Sic Tibi ſurget HONOR!
RES UNIS dubias; Nunc Nomen & Omen habebis,
Ut Leonhardus eras, ſic Leo & Artis eris!

Paucula hæc Amoris ergo fecit

Joh. Mich. Boſch,
J. Stud.